ČESKÁ TECHNICKÁ NORMA

ICS 45.040 **Listopad**
2026

Drážní aplikace – Nápravová ložiska –
Část 2: Postup uvedení do provozu

ČSN
EN 12082-2

28 0535

Railway applications – Axleboxes –
Part 2: Deployment Procedure

Applications ferroviaires – Boîtes d,essieux –
Partie 2: Procédure de déploiement

Bahnanwendungen – Radsatzlager –
Teil 2: Inverkehrbringungsprozess

Tato norma je českou verzí evropské normy EN 12082-2:2025. Překlad byl zajištěn Českou agenturou pro standardizaci. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN 12082-2:2025. It was translated by the Czech Standardization Agency. It has the same status as the official version.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN EN 12082-2 (28 0530) z května 2026.

Národní předmluva

Změny proti předchozí normě

Proti předchozí normě dochází ke změně způsobu převzetí EN 12082-2:2025 do soustavy norem ČSN. Zatímco ČSN EN 12082-2 z května 2026 převzala EN 12082-2:2025 schválením k přímému používání jako ČSN oznámením ve Věstníku ÚNMZ, tato norma ji přejímá překladem.

Informace o citovaných dokumentech

EN 12080:2025 zavedena v ČSN EN 12080:2026 (28 0530) Drážní aplikace – Nápravová ložiska – Valivá ložiska

EN 12081:2025 zavedena v ČSN EN 12081:2026 (28 0540) Drážní aplikace – Nápravová ložiska – Plastická maziva

EN 12082-1:2025 zavedena v ČSN EN 12082-1:2026 (28 0535) Drážní aplikace – Nápravová ložiska – Část 1: Zkušební postupy

EN 15663:2017+A2:2024 zavedena v ČSN EN 15663+A2:2025 (28 0360) Železniční aplikace – Referenční hmotnosti vozidel

ISO 1817:2024 nezavedena

Souvisící ČSN

ČSN ISO 281:2008 (02 4607) Valivá ložiska – Dynamická únosnost a trvanlivost

Vysvětlivky k textu této normy

V případě nedatovaných odkazů na evropské/mezinárodní normy jsou ČSN uvedené v článcích „Informace
o citovaných dokumentech“ a „Souvisící ČSN“ nejnovějšími vydáními, platnými v době schválení této normy. Při používání této normy je třeba vždy použít taková vydání ČSN, která přejímají nejnovější vydání nedatovaných evropských/mezinárodních norem (včetně všech změn).

Vysvětlivky k textu převzaté normy

Text převzaté normy se vztahuje na aplikace využívané na železničních drahách (celostátních, regionálních, místních, vlečkách, zkušebních a speciálních) a na tramvajových drahách.

Vypracování normy

Zpracovatel odborného překladu: ACRI – Asociace podniků českého železničního průmyslu, IČO 63832721

Technická normalizační komise: TNK 141 Železnice

Vydala: Česká agentura pro standardizaci, státní příspěvková organizace

Citované dokumenty a souvisící ČSN lze získat v e-shopu.

Česká agentura pro standardizaci je státní příspěvková organizace zřízená Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví na základě ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

EVROPSKÁ NORMA EN 12082-2
EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM Prosinec 2025

ICS 45.040 Nahrazuje
EN 12082:2017+A1:2021

Drážní aplikace – Nápravová ložiska –
Část 2: Postup uvedení do provozu

Railway applications – Axleboxes –
Part 2: Deployment Procedure

Applications ferroviaires – Boîtes d,essieux – Partie 2: Procédure de déploiement

Bahnanwendungen – Radsatzlager – Teil 2: Inverkehrbringungsprozess

Tato evropská norma byla schválena CEN dne 2025-11-17.

Členové CEN jsou povinni splnit vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací uděluje status národní normy. Aktualizované seznamy a biblio-
grafické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru CEN-CENELEC nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru CEN-CENELEC, má stejný status jako oficiální verze.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa,
Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Republiky Severní Makedonie, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Srbska, Španělska, Švédska, Švýcarska a Turecka.

Evropský výbor pro normalizaci
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung
Řídicí centrum CEN-CENELEC: Rue de la Science 23, B-1040 Brusel
© 2025 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoliv formě a jakýmikoliv prostředky jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.
Ref. č. EN 12082-2:2025 E

Obsah

Strana

Evropská
předmluva..... 5

1..... Předmět
normy..... 6

2..... Citované
dokumenty..... 6

3..... Termíny
a definice..... 6

4..... Postup uvedení do
provozu..... 8

4.1..... Obecné
požadavky..... 8

4.2..... Úplný postup, typ
C..... 9

4.2.1...
Obecně..... 9

4.2.2... Fáze
1..... 9

4.2.3... Fáze
2..... 9

4.2.4... Fáze
3..... 9

4.2.5...
Rozhodnutí..... 9

4.2.6... Sledování nápravového ložiska za

provozu..... 9

4.3..... Zjednodušený postup, typ R..... 10

4.4..... Nápravová ložiska pro prototypová nebo zkušební vozidla..... 10

5..... Kritéria pro určení rozsahu postupů uvedení do provozu..... 10

Příloha A (normativní) Posouzení podobnosti ložiskových skříní..... 12

A.1..... Ložiskové skříně s podobnou konstrukcí..... 12

A.2..... Kategorie konstrukcí ložiskových skříní..... 12

Příloha B (informativní) Příklady nápravových ložisek..... 14

Bibliografie..... 16

Evropská předmluva

Tento dokument (EN 12082-2:2025) vypracovala technická komise CEN/TC 256 Drážní *aplikace,* jejíž sekretariát zajišťuje DIN.

Této evropské normě je nutno nejpozději do května 2026 udělit status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do května 2026.

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. CEN nelze činit odpovědným za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv.

Tento dokument nahrazuje EN 12082-2:2017+A1:2021.

EN 12082-2:2025 obsahuje vzhledem k EN 12082:2017+A1:2021 následující významné technické změny:

- dokument byl rozdělen mezi EN 12082-1 o zkušebních postupech a EN 12082-2 o postupu uvádění do provozu;
- těžiště EN 12082-2 je v procesu a požadavcích na uvádění systému nápravových ložisek do provozu. To odstranilo používání nejasného termínu „schválení“ a objasňuje, že jde o nápravové ložisko, které spadá do oblasti uvedení do provozu;
- kritéria, která definují cíle a rozsah postupu uvedení do provozu byla přepracována, dále upřesněna a příslušná ustanovení byla přesunuta z EN 12080 do EN 12082-2;
- posouzení kompatibility maziva s polymery a termoplastickým materiálem bylo přesunuto z EN 12081 do EN 12082-2;
- příloha včetně příkladů nápravových ložisek byla přesunuta z EN 12080 do EN 12082-2;
- sedlový adaptér byl přidán jako možný návrh pouzdra do přehledu běžných konstrukcí nápravových ložisek.

Tento dokument byl vypracován na základě normalizačního požadavku uděleného CEN Evropskou komisí a Evropským sdružením volného obchodu.

Jakákoli zpětná vazba a otázky týkající se tohoto dokumentu mají být adresovány národnímu normalizačnímu orgánu uživatele. Úplný seznam těchto orgánů lze nalézt na webových stránkách CEN.

Podle vnitřních předpisů CEN-CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Republiky Severní Makedonie, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Srbska, Španělska, Švédska, Švýcarska a Turecka.

1 Předmět normy

Tento dokument je součástí souboru EN 12080, EN 12081, EN 12082-1 a EN 12082-2.

Tento dokument specifikuje zásady a metody pro uvádění do provozu systému nápravových valivých ložisek, ložiskové skříně, těsnění a plastického maziva, které jsou vyžadovány pro spolehlivý provoz vlaků na evropských železničních sítích.

Zahrnuje posuzování shody s ohledem na konstrukční požadavky na valivá ložiska podle EN 12080 a na plastická maziva podle EN 12081, jakož i provádění zkoušek (na zkušebním stavu) podle EN 12082-1. Tento dokument byl historicky vyvinut pro aplikace s vnějším uložením ložisek s rotujícími vnitřními kroužky, lze jej však použít i pro vozidla s vnitřním uspořádáním ložisek s rotujícími vnitřními kroužky.

Tento dokument popisuje kompletní postup uvedení do provozu pro nová nápravová ložiska a specifikuje potřebný typ a rozsah zkoušek. Pro určité případy je na základě zdokumentovaného posouzení rizik popsán zkrácený postup uvádění do provozu.

Tento dokument se vztahuje pouze na nápravová ložiska vybavená valivými ložisky a plastickými mazivy podle EN 12080 a EN 12081.

Předmětem EN 12082-2 není specifikovat technické podrobnosti zkušebních postupů; ty řeší EN 12082-1.

Předmětem EN 12082-2 není definovat postup schvalování ložiskových skříní, pouzder nebo vík z hlediska jejich konstrukční integrity. Význam těchto součástí v rozsahu tohoto dokumentu je omezen pouze na jejich interakci s valivým ložiskem nápravového ložiska s ohledem na požadovanou provozní funkčnost.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.